

BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ

ÜLKE PROFİLİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü

İçindekiler

1. GENEL BİLGİLER	2
2. GENEL EKONOMİK DURUM.....	5
3. DIŞ TİCARET	6
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR.....	9
5. TÜRKİYE ile TİCARET	11
EKLER:	13

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Devletin Adı	Birleşik Arap Emirlikleri
Yönetim Şekli	Mutlak Monarşi (Yedi Emirlikten meydana gelen Federasyon)
Devlet Başkanı	Sheikh Mohammed bin Zayed Al-Nahyan (Abu Dhabi Emiri)
Başbakan	Sheikh Mohammed Bin Rashid Al-Maktoum (Dubai Emiri)
Bağımsızlık tarihi	2 Aralık 1971 (İngiltere'den)
Başkent	Abu Dhabi
Büyük şehirleri	Abu Dhabi, Dubai, Sharjah
Resmi Dil	Arapça (İngilizce yaygın olarak kullanılmaktadır)
Ülke Nüfusu (2024)	11.000.000 (IMF)
Yüzölçümü (kara)	71.020 km ² (Dünya Bankası)
Döviz Kuru	1\$=3,67 AED (sabit)

Coğrafi Konum

Yüzölçümü 71.020 km² olup, topraklarının %97'si çöldür. BAE, Arap/İran Körfezine ve Hint Okyanusuna kıyısı vardır. Yedi emirlik içinde coğrafya olarak en büyük olanı Abu Dhabi'dir. AD, ülke topraklarının yaklaşık %86'sını kaplamaktadır. Dubai ise, ülke topraklarının %5'ini oluşturmaktadır. BAE 200'e yakın adayı ihtiva etmekte olup, Abu Dhabi şehri bu adalardan biri üzerine kurulmuştur.

Ülkede yaz dönemi (nisan-ekim) sıcak ve nemli bir hava görülmektedir. Kışları (kasım-mart) ise ülkeye serin iklim hakim olmakta ve sıcaklık 14-23°C arasında değişmektedir. Zaman zaman yaşanan kum fırtınalarının dışında, kış aylarında (aralık-ocak) anlık ve kısa süreli aşırı miktardaki yağış, altyapısı yetersiz olan şehirlerde sele yol açabilmektedir.

Su yetersizliği son yıllarda BAE için önemli bir sorun haline gelmiştir. Konutlarda kullanılan su, deniz suyu arıtmasıdır.

Siyasi ve İdari Yapı

Bağımsızlık öncesinde Aşiretler Devleti (Trucial States) olarak tanınan BAE, 2 Aralık 1971'de İngiltere'den bağımsızlığını kazanmıştır. Aynı gün Abu Dhabi Emiri Sheikh Zayed al-Nahyan (1971-2004) ülkenin ilk Başkanı seçilmiştir.

BAE, yedi emirlikten/şehirden meydana gelen bir federasyondur.

BAE'nin kuruluş aşamasında varılan (yazılı olmayan) mutabakata göre, Abu Dhabi Emiri devlet başkanı, Dubai Emiri ise başbakan olmaktadır.

Federal Yüksek Konsey (FYK): Yedi Emirden oluşan Yüksek Konsey, BAE'deki en üst siyasi karar organıdır. Konsey, üyeleri arasından Devlet Başkanını, Başbakanı ve Bakanları seçmektedir. Yüksek Konsey'in Başkanı, aynı zamanda BAE Devlet Başkanı'dır. Devlet Başkanı (Yüksek Konsey toplantı halinde olmadığı zamanlar) Konsey'in tüm yetkilerini kullanabilmektedir.

Dolayısıyla, Devlet Başkanı yasama ve yürütme yetkisine de sahiptir. Abu Dhabi ve Dubai emirlerinin FYK'da veto yetkisi bulunmaktadır. (<https://www.thenational.ae/uae/government/sheikh-khalifa-re-elected-president-of-uae-1.934146>)

Devlet Başkanı: Abu Dhabi Emiri Devlet Başkanıdır. Dış politika, güvenlik, ordu ve askeri konular ağırlıklı olarak Abu Dhabi Emirliği'nin kontrolündedir. (<https://u.ae/en/about-the-uae/the-uae-government/the-president-and-his-deputy>)

Hükümet: Dubai Emiri ülkenin Başbakanıdır. Aynı zamanda Devlet Başkan Yardımcısı ve Savunma Bakanıdır. (www.uaecabinet.ae).

Federal Ulusal Konsey (meclis): BAE'de siyasi parti yoktur. 40 üyeli Konsey'in yarısı (FYK'nin belirlediği adaylar) halkoylamasıyla ve yarısı doğrudan FYK tarafından atanmaktadır. Konsey'de Bakanlıkların politikaları (yasa tasarıları) tartışılmakta, üyeler görüş ve tavsiyelerini dile getirmektedir. Ulusal Konsey'in yasa tasarılarını onama yada veto yetkisi bulunmamaktadır, kararları tavsiye (advisory) niteliğindedir.

Yasa tasarıları, Yüksek Konsey'de onaylanmasını ve Devlet Başkanı tarafından imzalanmasını müteakip yasalasmaktadır. Konsey'in görev süresi 4 yıl olup, Yüksek Konsey'in onayına istinaden Devlet Başkanı tarafından feshedebilmektedir. Yeni seçim 2019 yılında yapılacaktır.

Yargı sistemi: BAE'de "federal" ve "yerel/emirlik" olmak üzere ikili bir adli sistem bulunmaktadır. Bu çerçevede, adli uygulamalarda hem İslam, hem de Batı modellerinin karışımı görülmektedir. Federal yasalar, bu iki tür yasa modelini benimseyen mahkemeler için de geçerlidir. Kişinin bu mahkemelerden hangisine gideceği kendisine kalmıştır. Şeriat mahkemeleri de Yüksek Mahkeme'ye karşı sorumludur. Mahkemelerde jüri sistemi yoktur. (<http://www.dubaicourts.gov.ae>)

Federal düzeyde en yüksek yargı kurumu olan Federal Yüksek Mahkeme, kendine özgü bir Anayasa Mahkemesi olarak da düşünülebilir. Bu mahkeme, aynı zamanda en yüksek temyiz mahkemesidir. Sivil, ticari ve idari konularda gerçek veya tüzel kişiler arasındaki anlaşmazlıklara iptidai mahkemeler; federal mahkemelerin görev alanı dışındaki konulara ise Emirliklerin kendi (yerel) yargı organları bakmaktadır.

Anayasada belirtilen temel konular haricinde, Abu Dhabi, Dubai ve RAK Emirlikleri adli sorunlarını federal mahkemeye bağlı olmaksızın kendi yerel mahkemelerinde sonuçlandırabilmektedir. (<https://government.ae/en/about-the-uae/the-uae-government/the-federal-judiciary/structure-of-the-judicial-system>)

Nüfus ve İstihdam

2023 yılı itibarıyla nüfusun %83'ünü 15-64 yaş grubu oluşturmaktadır. (Dünya Bankası)

2020 yılında %4,3 düzeyindeki işsizlik oranı, 2022 yılında %2,8 seviyesine gerilemiştir. (Dünya Bankası)

Nüfusunun çoğunluğunu ülkede ikamet izniyle çalışan yabancılar oluşturmaktadır (2015 yılı itibarıyla %88,4). Yabancıların %60'ını Uzak Asya (Hindistan, Pakistan, Bangladeş, Filipinler) kökenli, %18'ini İran ve Ortadoğu ülkeleri (Lübnan, Suriye, Mısır), %5'ini de bazı batılı ülkelerden (Britanya, Almanya, Bulgaristan) çalışmaya gelenlerdir.

Küçük coğrafyası ve az yerli nüfusu ile BAE, göçmen ülkesi görünümündedir.

Ülke vatandaşları ise, ticaretin haricinde, genelde (%88 oranında) kamu kurumlarında memur olarak istihdam edilmektedir.

Britanya, Lübnan ve Mısır vatandaşları ise özel şirketlerde orta-üst düzey yönetici/danışman kadrolarında görev alabilmektedir.

Öte yandan; son yıllarda istihdamda yabancı kişilerin yerini BAE vatandaşlarınının alması fikrine giderek sıcak bakılmaktadır.

Doğal Kaynaklar ve Çevre

Yeraltı sularının yetersizliği ve su talebinin karşılanmasındaki güçlükler nedeniyle, kullanılan suların %80'i deniz suyu arıtma tesislerinden karşılanmaktadır.

OPEC üyesi BAE petrol ve doğalgaz zengini bir ülkedir.

2021 yılı itibarıyla 111 milyar varil kanıtlanmış ham petrol rezervine sahip BAE'nin üretim miktarı 2,7 milyon varil/gündür. Rezerv açısından OPEC içinde 5. büyük ülkedir. (OPEC)

2021 yılı itibarıyla 8,2 trilyon m³ kanıtlanmış doğalgaz rezervi kapsamındaki üretimi (marketed) ise 54 milyar m³ olmuştur. (OPEC)

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2022	2023	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
GSYİH (Cari Fiyatlarla, milyar \$)	502,73	514,13	545,05	568,57	601,76	636,71	673,52	712,69
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlarla -%)	7,5	3,6	4	5,1	5,1	4,7	4,4	4,3
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlarla- \$)	48.897	48.141	49.550	51.294	53.889	56.613	59.477	62.519
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	4,8	1,6	2,3	2,1	2	2	2	2
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	13,2	10,7	8,8	8,2	8	7,3	6,6	6,4
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	-	-	-	-	-	-	-	-
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	32,1	32,4	31,4	31,3	30,7	30,2	29,9	29,4

Kaynak: IMF (2024 Ekim)

*Tahmini veriler

BAE, 2024 yılında milli geliri ile 196 ülke arasında dünyanın 27. büyük ekonomisi olması ve bu çerçevede kişi başına düşen milli geliri ile 23. sırada yer alması beklenmektedir. (IMF)

BAE, petrol ve doğalgaz zengini ülkedir. Petrol fiyatlarındaki değişiklikler ekonomik gelirini doğrudan etkilemektedir. Nitekim, global finansal kriz ve akabinde petrol fiyatının düşmesinden dolayı cari işlemler fazlası ve bütçe gelirleri azalmıştır.

Bütçe gelirlerini artırabilmek için, IMF ile de istişare edilerek, 2015 yılından itibaren (sıkı) mali ve parasal politikalarla bazı tedbirler yürürlüğe konulmuştur. Bu tedbirler; akaryakıt desteğine son vermek, kamu kuruluşlarına hibe ve kaynak transferlerini sınırlandırmak, faizleri yükseltmek, kamu harcamalarında tasarrufa gitmek, elektrik ve su tüketim fiyatlarına zam yapmak şeklinde olmuştur. Ayrıca, 2018 yılında %5 oranında KDV de uygulamaya konulmuştur.

IMF'nin 2022 yılı ülke raporuna göre; hızlı tedbir politikaları COVID-19'un ekonomik etkisini ve petrol fiyat şoklarını hafifletmeye yardımcı olmuştur. 2020'de yaşanan derin durgunluğun ardından petrol dışı sektörlerde kademeli bir toparlanma yaşanmaktadır. Son petrol fiyatlarındaki artışlarla birlikte mali ve dış dengeler iyileşme yolundadır. [IMF Ülke Raporu](#)

BAE Merkez Bankasının uluslararası rezervi (altın dahil), 2009 yılındaki 26 milyar dolar seviyesinden, 2023 yılında 189 milyar dolar düzeyine yükselmiştir. (Dünya Bankası-2024)

Sektörlerin 2022 yılı itibarıyla GSYİH içindeki payı; tarım %0,8, sanayi (inşaat dahil) %51,5 ve hizmetler sektörünün %47,7'dir. Sadece imalat sektörünün payı %10'dur. (Dünya Bankası-2024)

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

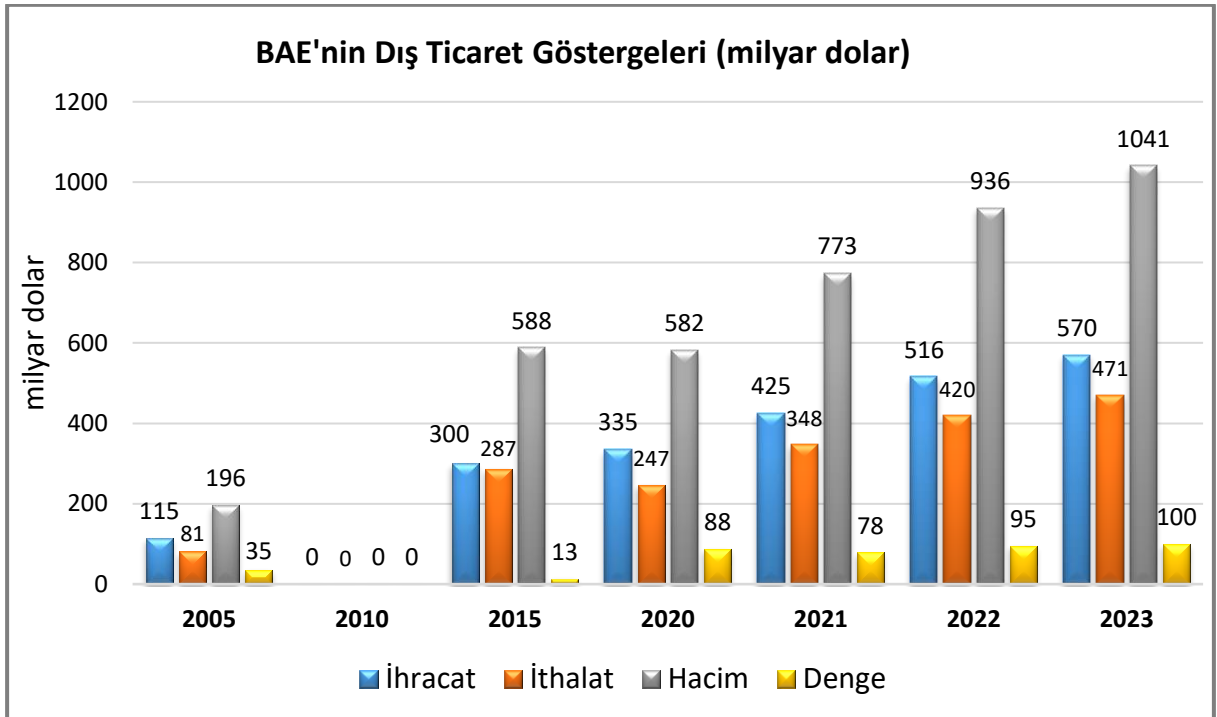
BAE'nin ekonomi ve dış ticaret dzenlemeleri liberal niteliktedir. Uluslararası rekabetin yoğun yaŐandığı bir serbest pazara sahiptir. Yabancı sermayeye açıktır. Hedefi, Hongkong ve Singapur gibi bölgesinde ticaret, finans ve turizm merkezi olmaktır.

İç piyasa rekabetçi, fiyat ve kaliteye duyarlı ve dıŐa açık bir pazardır. Bölgedeki diğer ülkelerin de önemli ölçüde mal ve hizmet tedarik ettiği veya temin ettiği bir ticaret merkezi konumundadır. Pazarın bu özelliğinden dolayı, ülkede her ülkeye ait ürün bulmak mümkündür. Ülkede tarım ve sanayi üretimi yetersiz olduğundan, ihtiyaçların büyük bir bölümü ithalat yoluyla karşılanmaktadır.

Hidrokarbon gelirleri, ekonomisinin dayanıklılığını artıran en önemli kaynağıdır. Coğrafya ve nüfusu küçük olduğundan dış ticaretini re-export yönünde geliştirme gayreti devam etmektedir. DoĐu Afrika-Ortadoğu-Yakın Asya bölgesindeki en istikrarlı ve güvenli ülkedir.

BAE Hükümeti son dönemde elde ettiği deneyim ve sermaye birikimi sayesinde dış pazarlarda yatırıma da yönelmiştir. Emirlikler sahip olduğu yatırım şirketleri aracılığıyla çeşitli ülkelerde telekom ve sanayi şirketleri ile bankalar satın almaktadır. Ayrıca, liman, serbest bölge işletme, gayrimenkul geliştirme gibi projeler aracılığıyla yurtdıŐında yatırımlar da yapabilmektedirler.

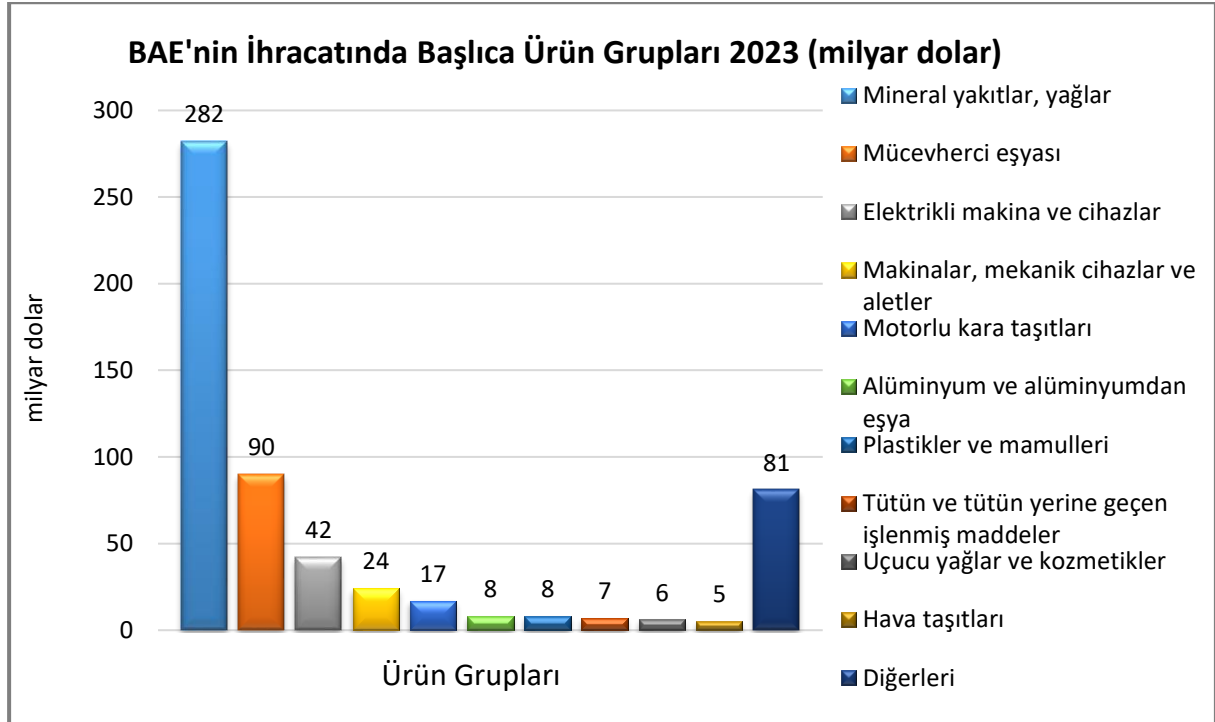
Dış ticareti

Kaynak: Trademap /BAE -directdata (10.12.2024)

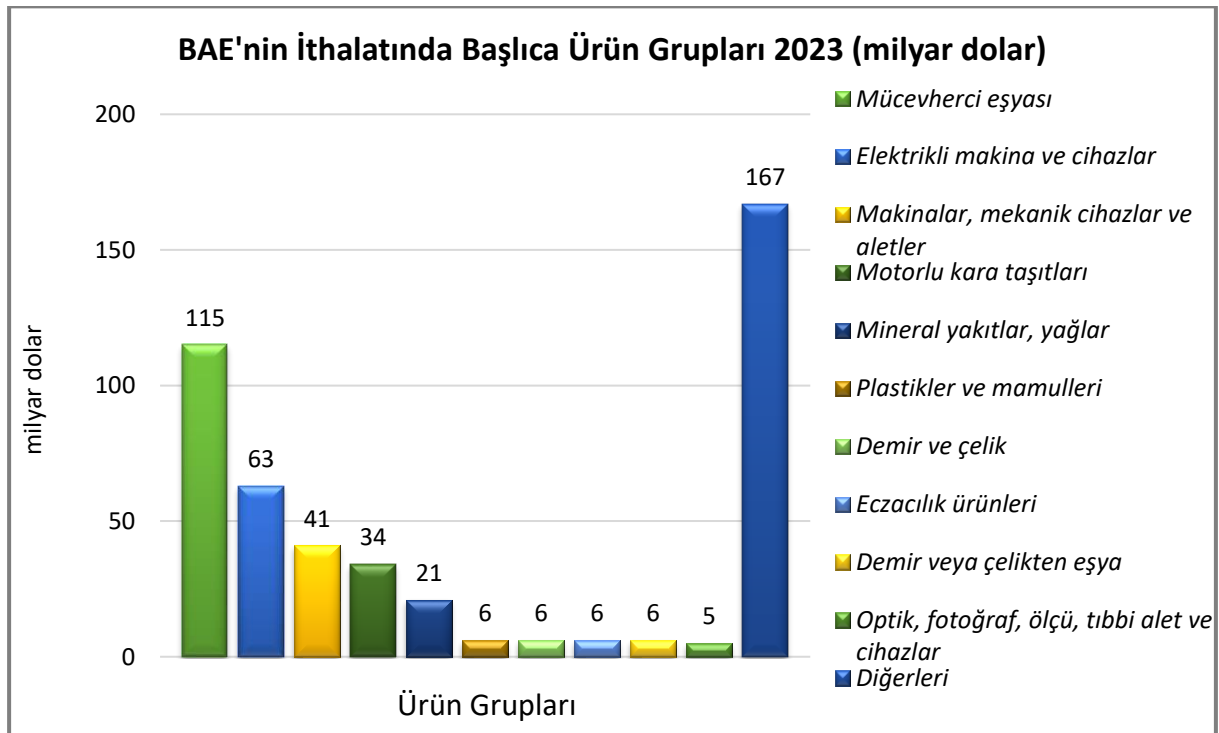
Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticareti

İhracatı

Kaynak: Trademap /BAE - directdata [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

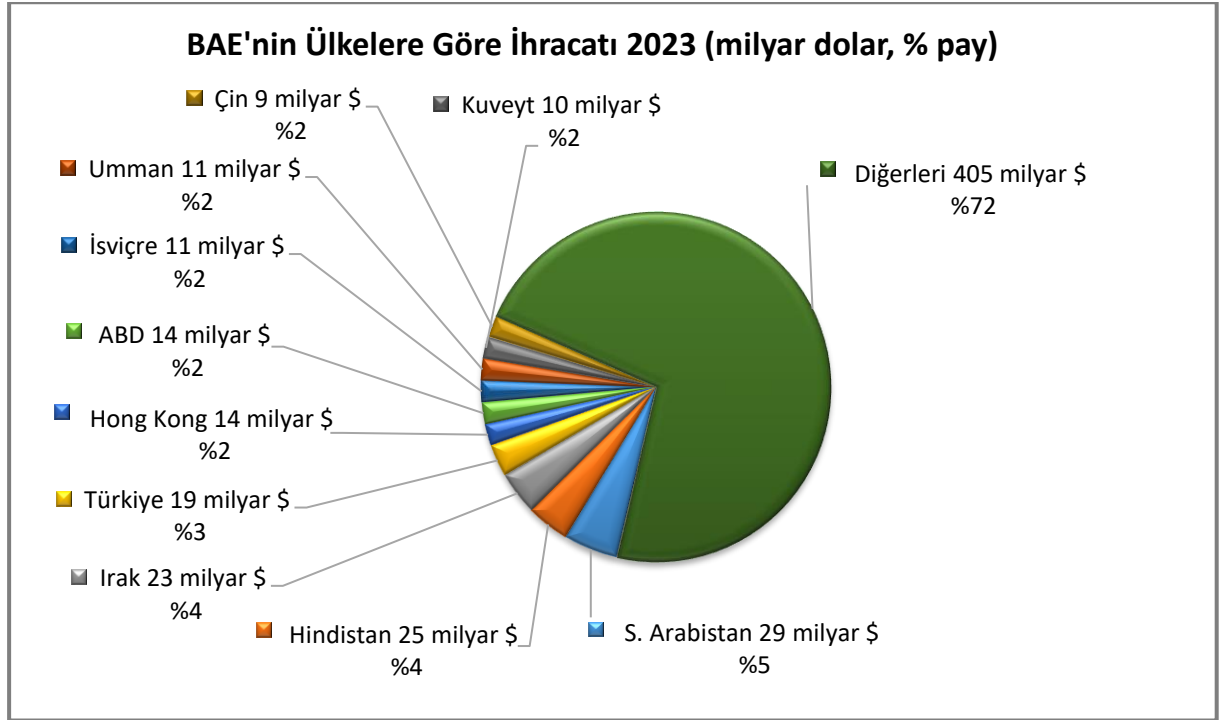
İthalatı

Kaynak: Trademap /BAE - directdata [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

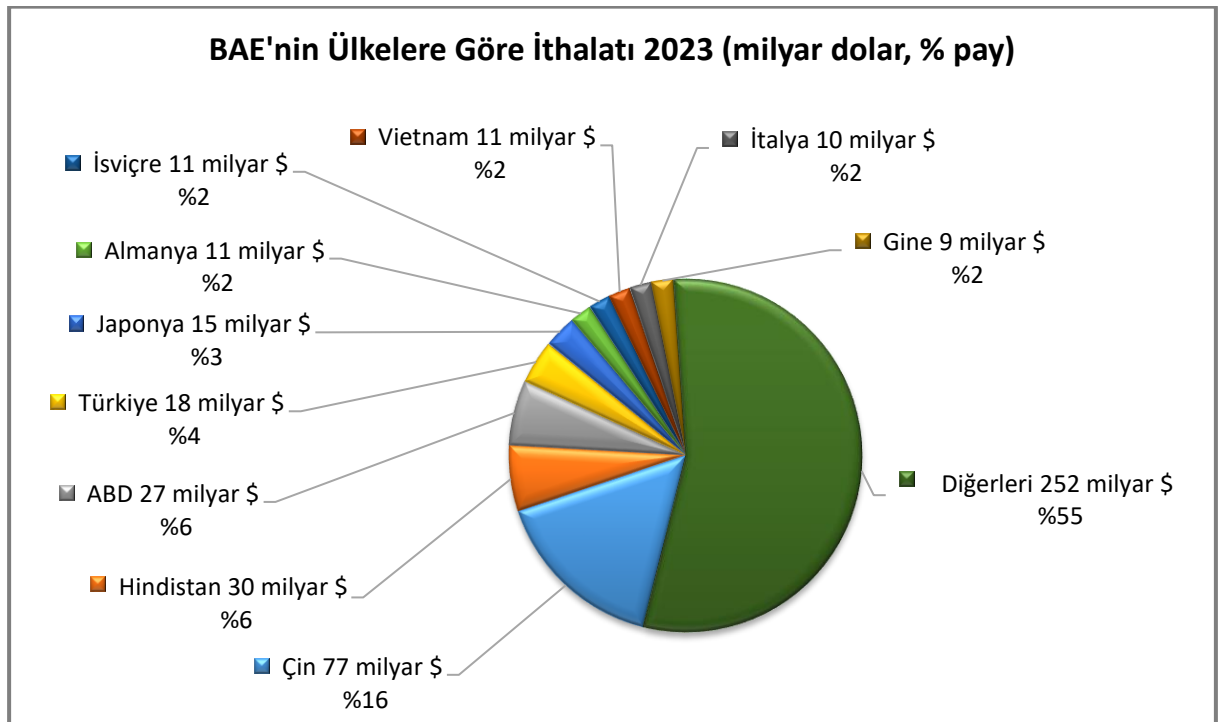
Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticareti

İhracatı

Kaynak: Trademap /BAE - directdata [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalatı

Kaynak: Trademap /BAE - directdata [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

Ekonominin petrol ve doğalgaza bağımlılığının azaltılmasına yönelik olarak Hükümetin sektörel üretim ve yatırımların çeşitlendirilmesi çabaları olumlu sonuçlar vermektedir. Özellikle turizm (sağlık turizmi dahil), emlak, finans ve sağlık gibi sektörlerde yatırımlarda artış yaşanmaktadır.

BAE ekonomik büyüme hedefine yönelik olarak federal (ve Emirlikler bazında) stratejik kalkınma planlarını yürürlüğe koymuştur. Kalkınma programlarının ortak özelliği, ekonomiyi petrol ve doğalgaza bağımlı olmaktan çıkarmak ve gelir kaynaklarında çeşitliliği sağlamaktır. Böylelikle, GSYİH içinde enerji harici sektörlerin payının artırılması hedeflenmiştir.

Kalkınmada öncelik verilmesi planlanan başlıca sektörler; havacılık ve uzay, bilgi teknolojileri, yenilenebilir enerji, ulaşım, turizm, sağlık ve ihracat odaklı sanayi ile petrokimyadır. Ayrıca, elektrik kullanımının azaltılması da hedeflerden biridir. Bahsekonu Stratejik Kalkınma Planları şunlardır; “BAE 2021 Ulusal Vizyonu (<https://www.vision2021.ae/en>) ve “Abu Dhabi 2030 Ekonomik Vizyonu”dur. (<https://www.ecouncil.ae/en/pages/default.aspx>)

“Abu Dhabi 2030 Planı” çerçevesinde 200 milyar dolar değerinde yatırım yapılması ve ülke milli gelirinin %64’ünün petrol dışı sektörlerden oluşması öngörülmektedir. Ülke gelir kaynaklarını çeşitlendirmeye yönelik devlet politikası ve özel sektörde yaşanan canlanma neticesinde, petrol-dışı gelirlerin geçmiş yıllara göre milli gelirdeki payı gittikçe artmaktadır.

Başta Amerikalı ve Avrupalı büyük firmalar olmak üzere çok sayıda yabancı firma, özellikle ülkenin ticaret merkezi konumunda olan Dubai’de temsilcilik açmak suretiyle, BAE pazarının yanısıra diğer Körfez ülkeleri ve yakın Afrika ve Uzak Asya ülkelerine ait piyasaları buradan takip etmektedir.

Dubai, rekabetin çok yoğun olduğu bir serbest pazardır. Dubai, bulunduğu coğrafyada ticaret, finans ve turizm merkezi (hub) olma stratejisi izlemektedir. Pazar/nüfus olarak küçük olduğundan, dış ticareti “re-export”a dayanmaktadır. Liman ve serbest bölgelerinde altyapı ve hizmet anlayışı gelişmiştir. Kalkınmada Hong Kong ve Singapur’u örnek almaktadır. Batının ekonomik ve ticari sistemini benimsemiştir. Dubai dünyanın üçüncü, bölgede ise ilk sıradaki re-export (ticaret) merkezidir.

Küresel finans krizinin de etkisiyle azalan yabancı sermaye ve doğrudan yatırımı artırmaya yönelik olarak (bazı iş alanlarında kurulacak şirketlerde yabancı ortaklık payının artırılması, iflas kanununun/çek düzenleme mevzuatının değiştirilerek cezaların hafifletilmesi ve daha liberal hale getirilmesi gibi) mevzuat değişiklik çalışmalarına devam edilmektedir.

Ülkeye 2022 yılında gerçekleşen doğrudan yabancı yatırım tutarı 23 milyar dolardır. (UNCTAD-<https://unctadstat.unctad.org/CountryProfile/GeneralProfile/en-GB/784/index.html>)

Ülkemizin BAE’deki yatırım stoku 2021 yılı itibarıyla 273 milyon dolardır. Öte yandan, BAE’nin Türkiye’deki sabit yatırım stoku ise 2020 yılındaki 4,8 milyar dolar seviyesinden 2021 yılında 1,7 milyar dolara gerilemiştir. ([TCMB - Uluslararası Yatırım Pozisyonu](#))

BAE;

- 2021 yılı insani gelişmişlik endeksine göre 191 ülke arasında 26. sıradadır. (BM-2024)
- 2023 yılı ekonomik serbestlik endeksine göre 176 ülke arasında 24. sıradadır. (The Heritage Foundation-2024)
- Küresel rekabetçilik açısından 2019 yılında 141 ülke arasında 25. sıradadır. (World Economic Forum-2024)
- İş yapma kolaylığı açısından 2020 yılında 190 ülke arasında 16. sıradadır. (Dünya Bankası-2024) (<https://archive.doingbusiness.org/en/data/exploreconomies/united-arab-emirates>)

Serbest Bölgeler

Ülkede uygulanan yabancı sermaye çekme politikalarından birisi serbest bölgelerin geliştirilmesi olmuştur. Serbest bölgelerde 50 yıl vergi muafiyeti ve “yerel ortağa” ihtiyaç duymadan %100 yabancı sermayeli şirket kurma avantajı söz konusudur.

Yerel sponsorluk görevi, serbest bölge idaresi tarafından yerine getirilmektedir. (<https://en.dubai-freezone.ae/freezone-company-formation-in-dubai-and-uae/>)

Şirket kuruluş tescil işlemleri serbest bölge idaresinde yapılmaktadır. Serbest Bölge İdaresi, iş ile ilgili olarak yerel idare ile olan ilişkilerin koordinasyonunu sağlamaktadır. Her serbest bölgenin kuruluş izinleri, masrafları ve kira bedelleri farklıdır.

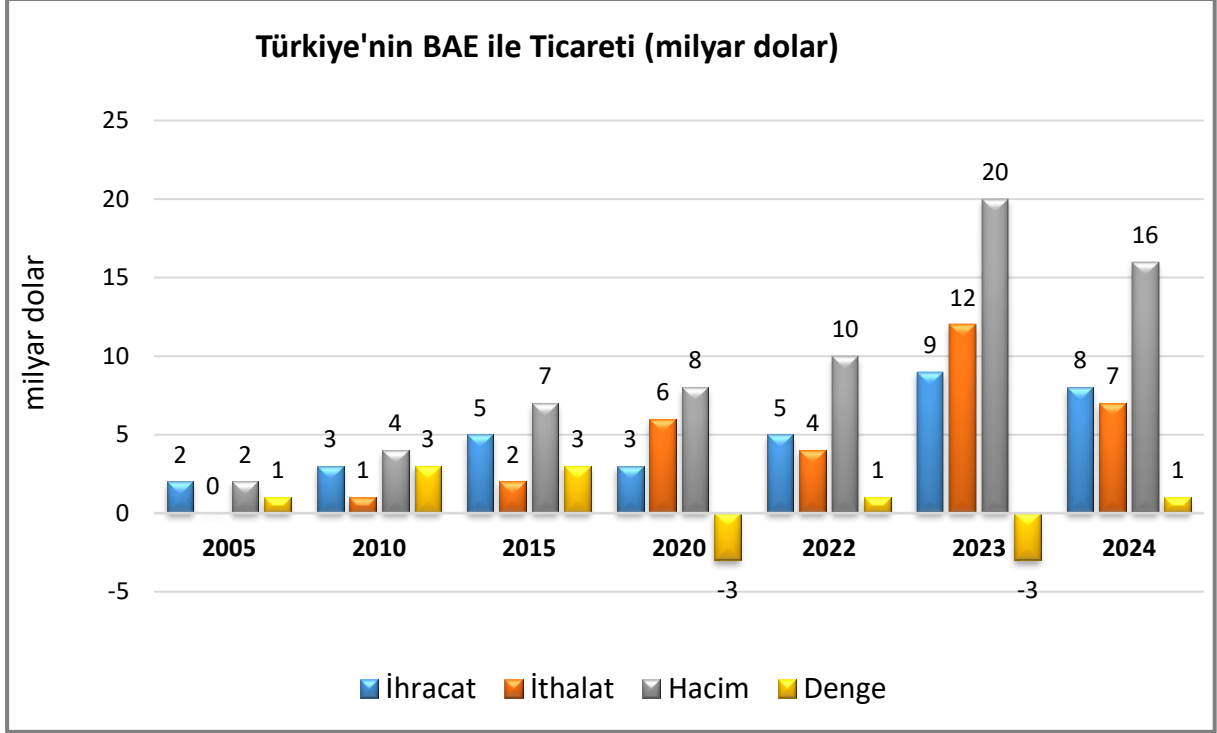
Serbest bölgede kurulu bir firma, dış piyasadan satın aldığı bir ürünü Emirlik içine satmak istemesi durumunda da, yine Emirlik içinde yerleşik bir acenta tayin etmek zorundadır. Serbest bölgeler üçüncü ülke olarak değerlendirilmektedir.

Ülke genelinde 45 serbest bölge bulunmaktadır. Bunların içinde en gelişmiş olanı ise 1985 yılında Dubai’de kurulan Jebel Ali Serbest Bölgesi’dir (<http://jafza.ae/>). Serbest bölgedeki sanayi yatırımlarının büyük kısmı, hafif sanayi ve son aşama montaja yöneliktir. Ayrıca birçok yabancı şirket bu serbest bölgeyi (çevre ülkelere yönelik re-export/transit sevkiyat için) ana dağıtım merkezi olarak kullanmaktadır. Ayrıca, diğer Emirliklerde de serbest bölgeler bulunmaktadır. (<https://en.dubai-freezone.ae/articles-about-bussines-in-uae/full-list-of-free-trade-zones-in-the-uae.html>)

Dubai-2021 ve Abu Dhabi-2030 Kalkınma Planlarında yabancı yatırımcıya hizmet vermek üzere (serbest bölge statüsünde) Sanayi Bölgelerinin artırılması hedeflenmiştir.

5. TÜRKİYE ile TİCARET

Genel Durum

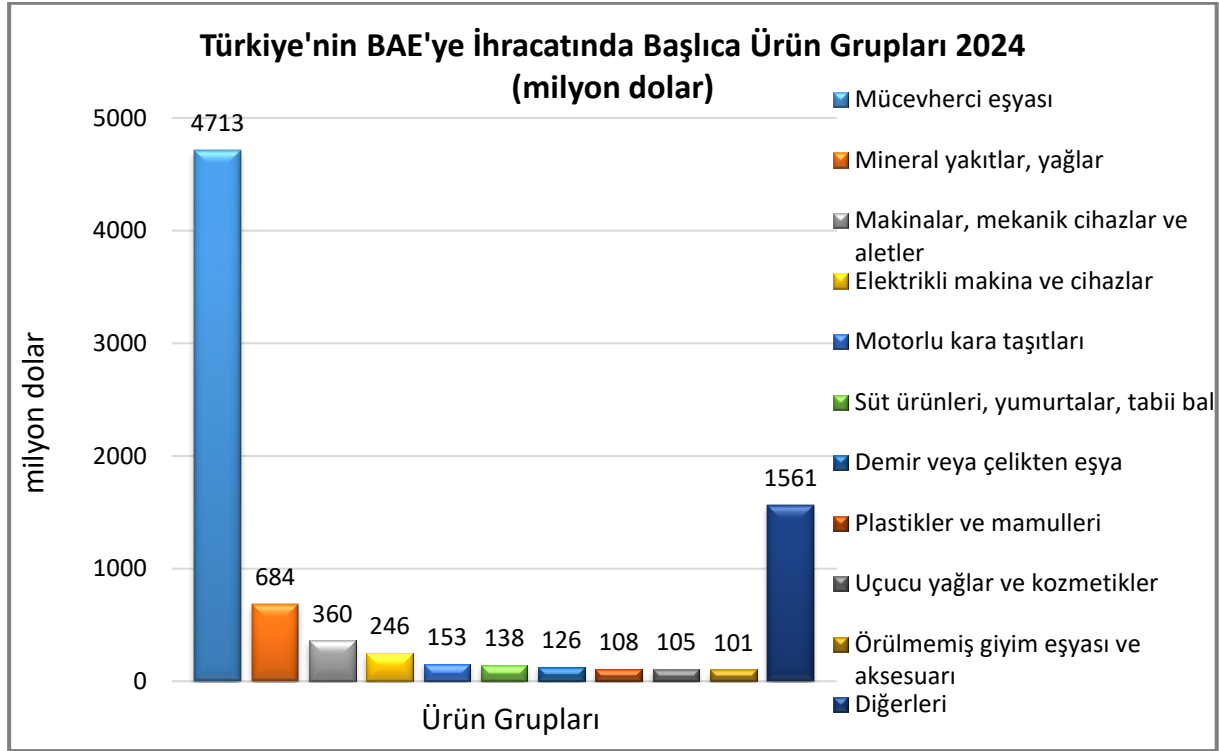
Kaynak: Trademap/Türkiye-directdata

2024 yılında;

-BAE'ne ihracatımız bir önceki yıla göre %3 azalmıştır. Türkiye'nin en çok ihracat yaptığı 10. ülkedir.

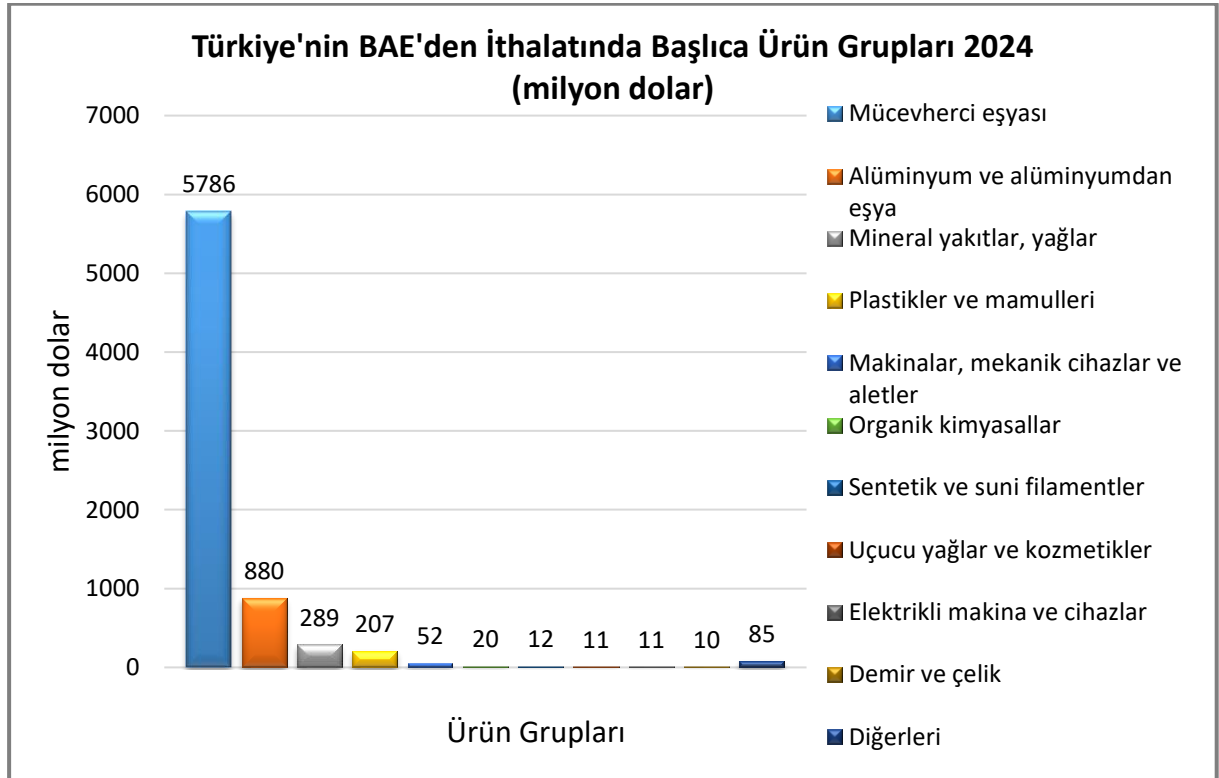
-BAE'den ithalatımız ise bir önceki yıla göre %36 düşmüştür. En çok ithalat yapılan 10. ülke olmuştur.

Türkiye'nin BAE'ye İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap/Türkiye-directdata [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Türkiye'nin BAE'den İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap/Türkiye-directdata [Detaylı tablo için tıklayınız](#)

EKLER:**EK-1: BAE'nin İhracatında Başlıca Ürünler (1.000 dolar)**

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (ilk 15)	2021	2022	2023	Pay (%, 2023)	Değişim (%, 2022-2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			425 159 797	515 621 189	570 245 384	100	10,6
1.	2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	99 039 151	154 476 104	162 767 464	28,5	5,4
2.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	88 832 765	81 260 137	83 673 851	14,7	3
3.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	33 786 923	35 626 329	52 829 325	9,3	48,3
4.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	29 157 850	33 411 051	35 188 334	6,2	5,3
5.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	24 726 304	28 172 722	30 385 191	5,3	7,9
6.	7102	Elmaslar (işlenmiş olsun olmasın, fakat mihlanmamış veya takılmamış)	16 583 247	19 691 370	19 304 972	3,4	-2
7.	7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallerden veya kıymetli metallerle kaplama metallerden)	9 922 752	13 149 255	14 623 743	2,6	11,2
8.	8703	Otomobiller	6 784 916	8 693 006	9 757 362	1,7	12,2
9.	8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	6 240 492	7 611 884	7 236 935	1,3	-4,9
10.	7601	İşlenmemiş alüminyum	6 411 246	6 286 456	6 247 849	1,1	-0,6
11.	2402	Tütün/tütün yerine geçen maddelerden purolar, sigarillolar ve sigaralar	4 423 857	5 117 146	5 721 091	1	11,8
12.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	2 941 861	3 887 472	3 922 799	0,7	0,9
13.	7408	Bakır teller	2 768 353	3 249 858	3 319 819	0,6	2,2
14.	4907	Posta, damga vb. pullar; banknot, hisse senedi, çek defterleri, tahvil vb.	272 201	3 557 880	3 050 096	0,5	-14,3
15.	3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	3 691 418	3 802 779	2 768 233	0,5	-27,2

Kaynak: Trademap /BAE – directdata

EK-2: BAE'nin İthalatında Başlıca Ürünler (1.000 dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (%, 2023)	Değişim (%, 2022-2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			347 528 998	420 493 198	470 536 020	100	11,9
1.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	48 181 869	59 497 630	76 752 129	16,3	29
2.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	27 417 617	32 409 209	43 314 340	9,2	33,6
3.	8703	Otomobiller	12 689 705	17 133 234	25 509 491	5,4	48,9
4.	7102	Elmaslar (işlenmiş olsun olmasın, fakat mihlanmamış veya takılmamış)	14 714 484	17 611 460	18 882 827	4	7,2
5.	7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallere veya kıymetli metallerle kaplama metallere)	10 103 418	12 735 062	16 785 459	3,6	31,8
6.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	33 297 286	16 144 140	16 781 868	3,6	4
7.	8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	8 358 523	9 948 437	11 096 722	2,4	11,5
8.	8411	Turbojetler, turbopropellerler ve diğer gaz türbinleri	4 279 754	6 590 116	7 177 815	1,5	8,9
9.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	3 629 676	3 918 002	4 695 756	1	19,9
10.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	2 990 438	3 355 102	3 947 047	0,8	17,6
11.	7403	Rafine edilmiş bakır ve bakır alaşımları (ham)	3 185 527	3 282 374	3 411 402	0,7	3,9
12.	2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	2 237 025	2 876 899	2 712 290	0,6	-5,7
13.	7208	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlik >= 600 mm)	2 037 827	2 434 886	2 656 259	0,6	9,1
14.	8704	Esya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	1 584 504	1 794 809	2 353 832	0,5	31,1
15.	8481	Musluk, batarya, vana ve valfler	1 721 842	1 685 043	2 205 693	0,5	30,9

Kaynak: Trademap /BAE – directdata

EK-3: BAE'nin Ülkelere Göre İhracatı (1.000 dolar)

Sıra	Ülkeler (ilk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (% 2022-2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		425 159 797	515 621 189	570 245 384	100	10,6
1.	S. Arabistan	26 564 028	28 100 960	29 464 759	5,2	4,9
2.	Hindistan	23 978 568	25 392 914	25 019 313	4,4	-1,5
3.	Irak	14 252 427	21 478 896	22 700 764	4	5,7
4.	Türkiye	3 915 431	7 902 628	18 723 106	3,3	136,9
5.	Hong Kong	10 732 826	10 320 934	14 374 963	2,5	39,3
6.	ABD	7 674 495	11 520 847	13 544 961	2,4	17,6
7.	İsviçre	8 716 940	9 748 040	11 087 245	1,9	13,7
8.	Umman	10 109 047	10 638 091	10 914 800	1,9	2,6
9.	Kuveyt	9 236 236	9 961 434	9 897 563	1,7	-0,6
10.	Çin	9 068 777	10 105 512	9 293 878	1,6	- 8
11.	Katar	2 523 408	6 016 909	7 887 153	1,4	31,1
12.	İran	6 581 186	6 757 911	5 793 992	1	-14,3
13.	Bahreyn	3 717 252	4 300 056	4 675 651	0,8	8,7
14.	Mısır	5 880 263	5 748 994	4 522 434	0,8	-21,3
15.	Rusya	1 450 654	2 590 577	4 492 378	0,8	73,4

Kaynak: Trademap /BAE – directdata

EK-4: BAE'nin Ülkelere Göre İthalatı (1.000 dolar)

Sıra	Ülkeler (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (% 2022-2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		347 528 998	420 493 198	470 536 020	100	11,9
1.	Çin	51 795 572	67 215 283	77 419 156	16,5	15,2
2.	Hindistan	20 876 187	27 277 047	30 449 187	6,5	11,6
3.	ABD	16 876 600	21 415 362	26 869 233	5,7	25,5
4.	Türkiye	9 580 882	9 604 626	17 655 820	3,8	83,8
5.	Japonya	10 859 511	12 010 099	15 171 997	3,2	26,3
6.	Almanya	8 299 268	8 512 143	11 298 663	2,4	32,7
7.	İsviçre	5 350 068	6 078 700	11 209 525	2,4	84,4
8.	Vietnam	7 601 250	7 467 555	11 053 925	2,3	48
9.	İtalya	7 983 864	8 679 869	10 082 051	2,1	16,2
10.	Gine	2 580 784	2 614 046	9 047 662	1,9	246,1
11.	İngiltere	5 368 765	7 724 006	8 817 347	1,9	14,2
12.	Fransa	6 090 134	7 059 856	8 584 735	1,8	21,6
13.	S. Arabistan	7 378 270	9 344 012	7 870 109	1,7	-15,8
14.	Rusya	3 709 692	8 189 609	6 447 190	1,4	-21,3
15.	Irak	2 699 039	3 530 832	5 651 169	1,2	60,1

Kaynak: Trademap /BAE – directdata

Ek-5: Türkiye'nin BAE'ye İhracatında Başlıca Ürünler (1.000 dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2022	2023	2024	Pay (%, 2024)	Değişim (%, 2023-2024)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			5 417 198	8 566 396	8 294 698	100	-3,2
1.	7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallere veya kıymetli metallerle kaplama metallere)	1 876 001	2 216 670	2 941 381	35,5	32,7
2.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	400 119	3 025 375	1 666 355	20,1	-44,9
3.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	294 022	304 998	675 160	8,1	121,4
4.	0407	Kuş ve kümes hayvanlarının kabuklu yumurtaları	129 348	120 282	114 736	1,4	-4,6
5.	5702	Dokunmuş halılar ve dokumaya elverişli maddelerden diğer yer kaplamaları	111 324	82 411	87 648	1,1	6,4
6.	8703	Otomobiller	40 839	175 476	75 154	0,9	-57,2
7.	3302	Sanayide ve içecek imalinde hammadde veya koku verici maddeler ve karışımlar	35 457	44 857	62 597	0,8	39,5
8.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	57 884	58 279	58 211	0,7	-0,1
9.	6802	Yontulmaya veya inşaata elverişli işlenmiş taşlar (kayagan taşı hariç), mozik için küp şeklinde taşlar, granüller	65 731	50 200	57 606	0,7	14,8
10.	7106	Gümüş (altın veya platin yaldızlı gümüş dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	471	220 000	50 929	0,6	-76,9
11.	8904	Römorkörler ve itici gemiler	11 255	5 024	50 430	0,6	903,8
12.	6204	Kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon etek, vb.(yüzme kıyafetleri hariç)	34 266	34 427	48 865	0,6	41,9
13.	9403	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	58 000	54 226	46 152	0,6	-14,9
14.	8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertörler (örneğin; redresörler) ve endüktörler	26 281	53 435	43 375	0,5	-18,8
15.	7216	Demir veya alaşımsız çelikten profiller	50 951	47 824	41 586	0,5	-13

Kaynak: Trademap /Türkiye-directdata

Ek-6: Türkiye'nin BAE'den İthalatında Başlıca Ürünler (1.000 dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2022	2023	2024	Pay (%, 2024)	Değişim (%, 2023-2024)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			4 470 951	11 530 205	7 363 388	100	-36,1
1.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	3 225 028	9 594 030	5 454 564	74,1	-43,1
2.	7601	İşlenmemiş alüminyum	184 751	248 875	874 562	11,9	251,4
3.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	340 483	67 867	289 008	3,9	325,8
4.	7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallerden veya kıymetli metallerle kaplama metallerden)	270 844	921 508	274 136	3,7	-70,3
5.	3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	119 935	107 478	122 273	1,7	13,8
6.	3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	78 472	71 843	75 752	1	5,4
7.	7106	Gümüş (altın veya platin yaldızlı gümüş dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	435	243 082	56 323	0,8	-76,8
8.	2909	Eterler, eter-alkoller, eter fenoller, fenoller, peroksitler ve bunların türevleri	563	12 641	17 834	0,2	41,1
9.	8421	Santrifüjler; sıvıların veya gazların filtre edilmesine veya arıtılmasına mahsus makina ve cihazlar	3 792	15 350	16 253	0,2	5,9
10.	5404	Sentetik monofilamentler (67 desiteks veya daha fazla olup, enine kesiti 1 mm. yi geçmeyenler), şerit ve benzerleri	13 164	11 565	11 794	0,2	2
11.	8479	Kendine özgü bir fonksiyonu olan diğer makineler ve mekanik cihazlar	6 348	10 751	11 106	0,2	3,3
12.	8419	Isı değişikliği yöntemi ile maddeleri işlemek için cihazlar, elektrikli olmayan şofbenler veya depolu su ısıtıcıları	3 392	11 675	9 188	0,1	-21,3
13.	3305	Saç müstahzarları	1 233	9 900	8 115	0,1	-18
14.	7207	Demir veya alaşımsız çelikten yarı mamuller	1	37 705	7 645	0,1	-79,7
15.	8207	El aletlerinin veya makineli aletlerin değişebilir parçaları	2 689	1 898	6 596	0,1	247,5

Kaynak: Trademap /Türkiye-directdata